21. OCT. 1927

ANUL III. - No. 23
1 OCT. 1927.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar și în românul necinstit și înstrăinat!"

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naționale Creștine"

CUPRINSUL:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU
Secretar de redacție: ION I. ȘERBU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STRADA BOB N-rul 7.

TIPOGRAFIA NAȚIONALĂ S. A.
STR. REGINA MARIA N-rul 4.

ROMÂNIA * Biblioteca Universit. Cluj

ANUL III. — Nr. 23

1 Oct. 1927

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naționale Creștine“.

Jidanii și ordinea publică.

In interesul prosperității generale, fie înlăuntrul ori cărui stat fie în raporturile dintre state, experiența socială și politică, verificată prin istorie, a dovedit că ordine trebue să domnească.

Europa a cunoscut dela 1914, încoace dezordinea și internă, înlăuntrul diferitelor state, și externă în viața dintre state, sub forma crâncenă a marelui răsboiu și a prefacerilor violente, ce i-au urmat. Abia ne reculegem după cataclismul, prin care a trecut continentul nostru. S'a adunat atât amar de experiență, din noianul suferințelor și al perderilor încercate, în cât ori-ce om de bună credință ar avea dreptul să nădăjduiască în cumințirea fie-căruia și a tuturora.

Și totuși observarea atentă a faptelor, ce se produc sub ochii noștri, nu îngădue asemenea așteptări — nu optimiste — ci legitim întemeiate. Sunt în societatea civilizată din zilele noastre elemente, cari au interes ca ordine să nu domnească nici înlăuntrul statului nici între state. Spre a descoperi pe acela care are interesul la deslănțuirea dezordinei, trebue căutat acela care profită din dezordine. Spre a putea arăta cu siguranță cine profită din dezordine la un moment dat, trebue cercetat cine a știut să profite și în trecut din dezordine. Toată lumea acum știe, că din vălmășagul războiului mondial, care a sfărâmat ordinea dintre state, cea dintâi nație care a profitat în mod efectiv și productiv a fost nația jidovească.

Jidanii au obținut căminul național în Palestin*a*, nu ca să meargă a locui acolo, ci spre a avea un centru de gravitate[1]) pentru puterea lor întinsă, prin fiii lui Israel, pe tot globul; Jidanii au obținut instituirea unui tribunal suprem, care se amestecă în raporturile dintre state și chiar în viața internă a statelor mici, știrbindu-le suveranitatea, sub forma jurisdicției Ligii Națiunilor, așa cum spre exemplu suferă România întregită imixtiunea din afară în chestia, cu caracter exclusiv intern, a exproprierii marilor proprietari de origină maghiară având moșii pe teritoriul României; Jidanii au întrodus în tratatele de pace clauza minorităților spre a tulbura conviețuirea liniștită a cetățenilor de limbi diferite din lăuntrul aceluiași stat și a supune acel stat la umilințele intervenției din afară, de câte-ori minoritățile creștine, instigate mai ales de Jidani, se duc cu reclamațiuni peste graniță la Liga Națiunilor; Jidanii au obținut, în țările unde nu aveau, plenitudinea drepturilor politice, după marele războiu, deși s'au purtat ca defetiști, ca spioni, ca trădători, ca dezertori pe o scară atât de întinsă, în cât *nu* drepturi politice meritau, ci să fie aruncați peste granițe cu toată semința lor.

Foloasele obținute, mai sus menționate, au un caracter politic. Dar marele folos cu caracter economic, aducându-le o enormă influență vămătoare asupra evoluției post-belice, rezultă din faptul că fiii lui Izrael sunt în proporție de 80% îmbogățiții de războiu. Așa dar, frământarea sângeroasă dintre popoare, stârnind haosul nimicirii, în locul ordinei internaționale, a profitat neamului jidovesc.

Tot așa de înbelșugat a știut acest neam să secere și din mizeria statelor suferind de dezordine internă. O scurtă privire în țările sguduite până în adâncuri de revoluție, dovedește afirmația făcută. In Germania, în Austria, în Ungaria, în Bavaria, în Rusia imediat după „cascada tronurilor“ s'au ridicat la putere partide comuniste ori socialiste, conduse de Jidani. Aceștia s'au folosit de nenorocirile publice, au dictat legi, au făurit constituții, au exploatat valutele prăbușite, au înșelat buna credință a maselor populare mințite cu rea credință, au desființat întreaga clasă intelectuală din Rusia țaristă prin asasinarea a milioane de oameni, reducând restul populației la o mizerabilă turmă flămândă, ușor de condus și mai ușor de împușcat în gloată la ori-ce veleități de reacțiune. Astfel prezentâdu-se bilanțul dezordinei postbelice din lăuntrul statelor, te întreb D-le cititor, nu este perfect adevărată constatarea de mult făcută, că *„revoluția este steaua lui Israel“* ?.

Cum tulburarea raporturilor sociale și politice din lăuntrul statelor sau dintre state profită de minune Jidanilor, este explicabil pentru-ce pe *ei*, ori numai pe *ei*, ori în primul rând pe *ei* ca efectivi conducători, îi întâlnim în încercările criminale de a se mai arunca din nou fermentul dezordinei în sânul țărilor sau în legăturile dintre ele, abia restabilite în urma războiului mondial.

Ochiului cercetător în dedesupturile frământărilor din anul 1927 nu pot scăpa constatări, cari dela sine se grupează sub cele două puncte de vedere mai sus stabilite.

Ordinea internă fost tulburată în Austria, în luna August, prin tentativa neisbutită, dar destul de sângeroasă, de a răsturna actualul regim și a introduce comunismul. Nu cred să fie vre-un muritor, cu un pic de bun simț, care să nu recunoască în mod cinstit că acolo a manevrat mâna ocultă a Jidovimei internaționale, după indicațiile precise ale Moscovei iudaizate.

Ordinea internă s'a încercat a se tulbura adânc și subversiv prin manifestațiile turbulente, pornite din umbră de „anumita presă“ mondială, însoțite de asasinate prin bombe, deslănțuite metodic în orașele mari ale Europei și Statelor-Unite, cu prilejul executării a doi

---

[1]) Iată, într'adevăr, ce mărturisește Jidanul sionist Isaak Grünbaum în ziarul „Wahrheit“ al Evreilor liberali din Wiena, din 19 August 1927, cu privire la adevăratul fond al mișcării sioniste:

„Lozinca nu trebue să fie reconstruirea Palestinei, ci ***în prima linie întărirea ideii sioniste și naționale, adică renovarea poporului, liberarea și mântuirea lui de Galuth. Reconstruirea Palestinei nu trebue să fie propăvăduită ca ținta finală a Sionismului, trebue să servească numai ca mijloc spre a acoperi tendințele noastre național-politice în Diaspora*** (***în împrăștierea noastră)***“ (cf. *Weltkampf* din Sept. 1927. Heft 45 pag. 420). Autorul semit a avut curajul să spună adevărul; numai oamenii noștri politici nu au curajul să tragă consecințele din destăinuirea adevărului.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ucigaşi de drept comun, cari purtau numele *Sacco* şi *Vanzetti.* Amândoi anarhişti, amândoi, dacă nu de sânge jidovesc ascunşi sub nume italieneşti, având cel puţin afinităţi incontestabile cu mentalitatea rasei etern conspiratoare a Jidanilor, cari prin toate mijloacele uneltesc ca anarchia cea mai sălbatică[1]) să domnească în societatea ariană, spre a pune mâna pe putere la momentul, în taină aşteptat şi pregătit de „Inţelepţii Sionului".

Ordinea externă în centrul Europei formează actualmente obiectul atacului perfid al unui Jidan, care se împăunează cu titlul de lord englez: se chiamă Rothermere. In aplauzele Budapestei, care îşi face iluzii, el cere nici mai mult nici mai puţin de cât revizuirea tratatului de pace de la Trianon, pentru ca Ungaria să-şi redobândească vechile graniţe. Ar fi să se atace şi să se distrugă statutul politic al României, al Iugoslaviei şi al Ceho-Slovaciei stabilit, în urma celui mai groaznic război ce-a cunoscut istoria, prin înţelegerea celor mai distinşi bărbaţi de Stat ai timpului, ca soluţia cea mai dreaptă din punctul de vedere al principiului naţionalităţilor, pentru a cărui înfăptuire a sângerat omenirea de la 1914 până la 1918. Schimbarea cerută de Jidanul britanic, dezavuat de toţi adevăraţii Englezi[2]) nu s'ar putea înfăptui decât aruncând Europa în cataclismul unui răsboi, din care Ungaria cu eventualii ei aliaţi ar trebui să iasă biruitoare! A avut Imperiul lui Wilhelm II drept aliaţi fosta Monarchie habsburgică şi Imperiul turcesc şi tot nu a reuşit să zădărnicească realizarea principiului naţionalităţilor.

Cred oare oamenii politici serioşi de la Budapesta, că ţara lor, intrată în nu ştiu cari alianţe, poate nimici opera durabilă, rezultată din înfăptuirea acelui principiu şi înfăţişată astăzi sub forma Micei Inţelegeri? O licărire de bun simţ dă răspunsul, care spulberă orice iluzie.

Atunci se pune întrebarea: pentru-ce Jidanul britanic mai ridică o chestiune definitiv rezolvată? *Nu* de dragul vostru, domnilor vecini de la graniţa noastră apuseană. Lordul Rothermere nu încearcă o politică isvorâtă dintr'o nenorocită inspiraţie personală, ci urmează politica ocultă a neamului lui Iuda, despre care toţi Ungurii adevăraţi şi obiectivi în judecata lor, ştiu în fine, că le-au distrus Ungaria habsburgică. Individul, aparţinând neamului semit şi luptând pentru interesele rasei lui, nu poate servi în acelaş timp interesele Ungariei, când voeşte că o arunce într'o aventură, care i-ar periclita existenţa; el urmăreşte altceva: el ţinteşte să semene dezordinea între statele din centrul Europei, pentru că din aceasta dezordine, ce ar putea eventual să ajungă până la un conflict înarmat, Jidovimea de pretutindeni să profite, cum a ştiut să profite în timpul şi în urma răsboiului mondial.

Un jidan britanic a spus în vremea marelui răsboi: *Krieg ist ein Riesengeschäft* (răsboiul este (pentru noi) o afacere gigantică). Jidanul Rothermere mai speră intr'un al doilea Riesengeschäft pentru consângenii lui. Se înşală amar cumpărătorul titlului de lord: bunul simţ european şi mai ales armatele Micei Inţelegeri sunt capabile să menţină intact actualul statut politic, împotriva tuturor machinaţiunilor iudaice.

I. C. Cătuneanu.

---

1) Spre a dovedi ce strânsă legătură, până la faptul complicităţii, există între mentalitalitatea Jidanilor, cari conduc aşa zisa presă „democrată" din toate ţările civilizate şi între deslănţuirile de patimă anarhistă, cari au isbucnit prin incendiarea palatului de justiţie din Wiena, de către comunişti şi prin atentatele cu bombe săvârşite tot de comunişti, conduşi din umbră de Jidani, reproducem mai jos un fragment dintr'un articol, apărut în foaia cosmopolită „Die Weltbűhne" No. 32 din 9 Aug. 1927 (după Weltkampf din Sept. 1927 pagina 426):

„Când se va ridica odată poporul muncitorimei de pe toată suprafaţa globului, atunci vor purta pe steagurile lor numele sfinţite ale lui Sacco şi Vanzetti şi în numele acestora răscoala viitoare a sclavilor va preface în ruine palatele de justiţie. Proletariatul luptător îşi are sfinţii săi martiri, precum creştinătatea din primele timpuri îşi are în catacombe pe crucificaţii şi sfârticaţii ei".

Iată, Domnule cetitor, către care ţintă voeşte să împingă Jidanii din presa internaţională muncitorimea, care produce şi asudă spre a intreţine parazitismul iudaic, având naivitatea să-i pregătească venirea la putere, ca să cadă bietul lucrător sub cea mai sângeroasă tiranie, aşa cum s'a intâmplat în Rusia comunistă.

2) O telegramă din Londra cu data de 8 Sept. vesteşte, că Lloyd George este şi el de părere, că tratatul de la Trianon să fie revizuit Este o simplă opoziţie izolată, care nu trebue să surprindă pe nimeni. Cine voeşte să afle cât este de jidovit Lloyd George, care a fost adversarul României ca toţi jidoviţii la încheierea tratatului de pace, nu are decât să citească studiile lui *Roger Lambelin,* întitulate: *„Le Règne d'Israel chez les Anglo-Saxones, 1922, şi L'Impèrialisme d'Isreal, 1925.*

Din „Protocoalele Inţelepţilor Sionului"

„In Europa întreagă, ca şi în celelalte continente, trebue să întreţinem fierberea, neînţelegerea şi ura"... Cap. VII, pag. 74.

„Dacă se nasc desordini înt'un Stat, aceasta însemnează că am avut noi trebuinţă să-l tulburăm, pentru a nimici o solidaritate prea mare. Dacă se înjghebează un complot în sânul său, conducătorul acestei uneltiri va fi unul dintre cei mai credincioşi servitori ai nostri"... Cap. XV, pag. 123.

Marele proces al Românilor din Maramurăş

In cercurile parazitarilor jăfuitori ai averilor publice, se zvoneşte că Inalta Curte de Casaţie va fixa în procesul segregărei composesoratului din Vişăul de mijloc şi de sus desbaterea recursului Românilor pe 18 Noemvrie. Această dată poate să devină fatală stăruinţei pe mai departe pe plaiurile strămoşeşti a vitejilor arcaşi vânători de bouri, dar poate să fie — ce nădăjduim bunii români, cu toţii — triumful dreptăţii terfelite de nevrednici. Toată teama o avem, că, marile vremi, ce le trăim sunt cârmuite de oameni prea mici, ca să înţaleagă tragedia ce să prepară Maramurăşului. Dreptatea socială nu s'a înfăptuit, prin reforma agrară, căci 106.000 jug. cad. latifundii de munte din *Munţii Maramureşului* sunt în mâinile parazitarilor, şi nu se pot înfiinţa nici chiar păduri şi păşuni comunale, din care cauză stagnează industria casnică de lemn şi creşterea vitelor, a căror contigent normal a scăzut la jumătate şi e în declin. Laptele şi industria laptelui prin proprietatea păşunilor a ajuns în mâinile Evreilor — urmează, că prin segregările frauduloase ale composesoratelor, să pună parazitarii mâna pe toate pădurile, ca să-l vândă lemnul Românilor pe kilogram. Atunci toate sursele de trai devenind

BCU Cluj / Central University Library Cluj

monopol evreesc — ritmul emigrărei elementului băştinaş se va potenţa şi accelera. Dar să privim în faţă acest proces social-istoric şi juridic. Composesoratele sunt o veche formă de proprietate românească comună în indiviziune, pentru provederea membrilor posesori codevălmaşi *cu lemne* şi a stânei lor — cea mai veche cooperaţie — *cu păşuni.* Sunt *baza* materială pe care se razimă existenţa patriarhală a românilor. De mult stau ghimpe în calea „bostryhidelor cu pirigraful la urechi", — pe cari le-au încolţit poftele tuturor parazitarilor, dar pe semne acuma au găsit timpul potrivit să le „radă" — spre ruşinea veacului glorios. Averile particulare de mult le-a ars specula prin cămătăria liberă, procese, legea execuţională art. 156, şi greşelile tabulare ale cărţilor funduale neţinute la curent cu realitatea posesiunei faptice. Composesoratele din Vişauă, Moisăi, Borşa, Săcel, Săliştea, Dragomireşti şi Ieud — sunt vechile moşii ale Muşatinilor descălecători de ţară, sunt „prediile" domeniului străvechiu al Drăgoşeştilor din Cuhea, unde Bogdan-Vodă descălătorul II al Moldovei îşi avea curtea sa pe locul numit azi „vatra lui Dragoş". Dragoş Vodă primul descălecător îşi avea moşia sa în Bedeu — azi Cehoslovacia — şi în Drăgneşti (Kövesliget azi Drahova). Nepoţii săi, fiii voivodului Sas — alungaţi de Bogdan-Vodă din Moldova — voivodul Maramureşului Balc, Dragmeşter, Dragomir, şi Ştefan primesc domeniul Cuhea cu toate „prediile" sale de mai sus în 2 Februarie 1365 ca moşie donatară pură, dupăce le-a confiscat Ludovic Cel Mare regele Ungariei dela necredinciosul Bogdan făuritorul glorios al Moldovei neatârnate. Sunt cele mai româneşti şi mai istorice moşii — rămăşiţele unor timpuri de mărire şi bunăstare, — azi ultimul razim în situaţia desperată a strănepoţilor nenorociţi, coborâtori în linie dreaptă dela Moşii întemeietori a averei comune indivize moşneşti, a moşiei numite composesorat. De veacuri foloseşte pădurea şi păşunea fiecare moşnean după trebuinţa, care depinde de multul averei sale particulare. Aşa i-a găsit în situaţia de azi — legile constitutive din 1836 mai ales legea XII şi legile urbariale.

Numai Bâcicoelul s'a separat cu competinţa sa de composesorat urbarial de Cuhea devenind ambele averi, comunale. In Moisăi o parte din averea comună spre a o salva de „ghiarele" parazitarilor o au trecut pe numele bisericei ca, composesorat confesional. In Borşa — vestitul jăfuitor V. Papp Şimon a trecut — după ce l'a tuns — Muntele Ştiolul pe comună. Restul de composesorate în folosinţă comună cu urbarieşii primiră *caracterul de moşii româneşti.* Cele mai importante sunt: composesoratele din Vişauă şi din Borşa: după cadastrul din 1862 primul cu 24.424 jug. cad. şi ultimul cu 19.000 jug. cad. suprafaţă, cari constituesc ultimul cadru neajuns încă de ţapina şi capra românului. Acestea averi de miliarde tind să le achiziţioneze prin segregrări frauduloase Evreii patronaţi de compatrioţii lor Baronii Groedel reprezentanţii finanţei parazitare aventuriere ungare. *„Hapâsne"*, acesta e aşteptat ca Mesia, ca apoi să şteargă putina „Katzapesii" de urmările reacţiunei, care începe a să desmeteci. Evreii erau pe vremea feudalismului — sistat ca sistem juridic-social abia prin *patenta avitică* din 1853, — *sudiţi* toleraţi, plăteau impozitele toleranţei şi ca *„arendaşii" regalelor* năpădiau din Galiţia „ţara Maramureşului", constituindu'şi folosinţe asupra *„zvoarelor nemeşeşti"*, taxalisme cu supraedificii şi ipoteci asupra părului proprietăţii cari alături de embaticarele jăterilor constituesc *proprietăţile divizionare.* In Vişău de sus mai sunt „intravilanele convenţionaliste" ale coloniştilor, unde dreptul domenial nobil este reservat Statului, ca principal composesor. Evreii au fost *emancipaţi cu dreptul de a primi achiziţii de averi imobiliare, prin legea XIV din 1867.* Groedel Bernat din Skale, Galiţia, a venit ca comerciant de lemne în 1871, iar procesul de segregare în conexitate cu comasarea hotarelor celor 2 Vişauri l'a pornit Statul ungar în 23 Iulie 1876. Este *cel mai vechiu proces* în feliul său.

Scopul procesului era politic: nimicirea românilor prin deposedare în favorul renegaţilor şi al Evreilor, — „stâlpii Statului naţional unitar maghiar". Le era frică de idealurile românismului integral, care progresa frumos la Năsăud şi uşor putea trece dealul Sătrăvului, dacă i se preparau condiţiunile materiale prin organizarea şi esploatarea raţională a composesoratelor cu averi de 127.670 jugăre cadastrale. S'a urmat strategia politică austriacă de „divide et impera", şi ungurii au dominat prin sistemul paraliziei „naţionalităţilor" zugrumând cu ajutorul parazitarilor şi a coadelor de topor iniţiativa, energia şi viaţa economică a românilor sub lozinca „amiciţiei tradiţionale româno-maghiare". Composesoratele au trăit ca o realitate, ca posesiune faptică a moşnenilor în cadevălmăşie, însă nu s'a putut face pe hârtie cu inducere în cărţile funduale proporţiile indreptăţirei, ale composesorilor posesori faptici cu câte părţi fixe de proprietăţi, nu s'au putut face exploatări raţionale, vânzări de lemnoasă — nici a se organiza composesoratele după legea XII din 1836, XIX din 1898 şi X din 1913. — Administraţia vestitului jăfuitor V. Papp Simon toate le-a împedecat cu ajutorul Evreilor, cari aveau interesul să fure lemnoasele pădurilor. Pe această cale am ajuns la haosul ruşinos de azi, care se continuă cu mai multe nădejdi pentru duşmanii ţăranului român, decât sub regimul vitreg apus. Composesorii din Vişăuri în 20 Martie 1924 şi în 9 Noemvrie 1924, au cerut să fie organizaţi conform noului cod silvic art. 24—36 VII. şi VIII. etc., însă autorităţile dorm şi aşteaptă rezultatul procesului de segregare purtat în baza legilor desfiinţate de noul cod silvic. Noul cod silvic este cea mai bună lege pentru organizarea composesoratelor: este traducerea în cărţile funduale a realităţii posesiunei faptice, prin conscrierea după matriculă a moşnenilor actuali în *tabela îndreptăţiţilor* şi prin constituirea îndreptăţirei şi a proporţiunei ei hotărâte după cadastrul fonciar al îndreptăţiţilor.

Insă sentinţa Tribunalului Sighet No. 589. C. 1923 din 11 Martie 1926, reeditarea ediţiei III. a sentinţei Tribunalului Sighet 1816—1911 P. desfiinţată de Curia ung. cu decisul No. 44—2911 urb. szám — nu ţine cont de regimul românesc composesoral unificat! Dar acest proces nu putea avea loc, pentrucă legea R. A. interzice împărţirea şi desmembrarea complexelor de moşii prin regulamentul său art. 6. — noul cod silvic art. 29—36 şi VII. VIII şi regulamentul art. 18. Eşirea din comunitatea composesorală este interzisă, la fel de regulamentul legii pentru asigurarea trebuinţei de lemne de construcţie şi foc din pădurile composesorale etc. art. 14. Dar s'au resvrătit toate legile şi regulamentele.

După legile ungureşti încă nu se puteau desmembra composesoratele până nu se separează păşunile, pădurile de păşunat, defrişările, huciul, neproductivul şi suprafeţele apte spre a fi prefăcute în păşuni de către masivele lemnoase în urma legilor XII din 1898 art. 12, XXXIX. din 1908 art. 2. ordonanţa 18.200—1908,

art. 14 şi legea X. din 1913 art. 85, *fiind averi cu scop pentru indestularea vecinică a trebuinţelor de lemne şi păşuni a membrilor composesori.* In acest senz a şi intervenit în 23 X 1925 Min. Agriculturei la Tribunalul Sighet cu adresa nr. 29.273|1925, fără a fi respectat. Monitorul Oficial din 3 Mai 1927 publică ordonanţa circulară a Min. Justiţiei din 2 Mai 1927 No. 31,703|1927 prin care menţine ordonanţa Min. Just. ungar No. 51.475|1914 — *care suspendează procedura proceselor de segregare* la cererea Min. Agriculturei adresa No. 34.485 din 15 Aprilie 1927. Ord. circ. No. 31.703|1927 dispune imperativ: „In urma aplicărei legii pentru reforma agrară şi mai ales a unificărei codului silvic s'au făcut în urma proprietăţilor imobiliare modificări profunde, cari pentru a fi desăvârşite, reclamă noui dispoziţii legale, ceeace motivează că procesele de comasare, *segregare* etc, *să mai fie încă suspendate* şi desbaterile amânate prin ord. No, 51.475 din 12 Sept. 1914“.. Această ordonanţă a intrat în vigoare cu mobilizarea adecă în Maramureş — teritorul corpului VI. parţial mobilizat, în *25 Iulie 1924.* De atunci nu se pot judeca segregările!

Tot ce s'a operat, este de drept, nul şi neavenit mai ales, că toţi cei interesaţi n'au fost *citaţi la procedura* pornită ilegal în 1923 şi hotărârile aduse lor nu li s'au inmanuat. Tribunalul Sighet şi Curtea de Apel pe deasupra au procedat ilegal şi clandestin, contrar legei I. din 1911 art. 55, când au judecat în senat de 2, respective Curtea de Apel în senat de 3, în loc de 3, respective 5 consilieri fără chemarea părţilor şi fără şedinţă publică violând publicitatea procedurei şi principiul imediatei intervenţii a părţilor. După intrarea în vigoare a legilor din 1908 cu *putere retroactivă* procedura se continuă din oficiu, o procedură specială de urmărire, ca la crime în instrucţie în baza ord. 30|1909 M. J. şi astfel din oficiu trebuia să observe că procedura segregaţională este suspendată, la fel incidentele *absolutei lipse de competinţă ridicat de partide* — ce a intrelăsat Tribunalul şi Curtea de Apel să observe şi considere din oficiu. S'au violat toate legile şi normele de drept, iar dovezile produse ori cerute de interesaţi nu s'au urmărit, nici considerat.

Fondul procedurei îl voi desvolta în continuarea din numărul viitor.

(Va urma).

Dr. V. Filipciuc.

Antisemitismul şi „opinia publică“.[1]

I.

Societăţile omeneşti, caracterizându-se printr'o mare varietate de structură, aprecieri şi legi general valabile asupra lor, nu pot înainta decât cu multă prudenţă; oricum, acestea vor avea un caracter provizoriu şi de valoare limitată, la realităţile pe care le-au scrutat. Consideraţiile generale şi principiile abstracte, extrase din anumite realităţi studiate, vor trebui să fie raportate la fiecare individualitate socială, pentru a primi corectări şi adausuri, modificări şi preciziuni. Principiile nu sunt deci valabile, decât raportate la societatea, din observarea şi analiza căreia au fost formulate. Această stare de fapt, e rezultatul direct al multiplicităţii factorilor care-şi încrucişează acţiunea lor în societate, a complexităţii structurale a vieţei sociale, cât şi faptului că spre deosebire de lumea mecanică, în viaţa socială intervine condiţionarea unei finalităţi conştiente.

Aceste condiţii obiective specifice fiecărei societăţi, vor face ca aprecierile şi valorificările unor anumite curente de opinie, să fie supuse unei mari elasticităţi. Ca şi aforismul lui Pascal referitor la principiile morale, ceia ce într'o ţară e nejustificat şi condamnabil, devine în alta necesar şi imperios. La mijloc, este simpla divergenţă de condiţii sociale, care dictează atitudini şi aprecieri opuse.

Cazul antisemitismului va justifica concludent această remarcă generală. Dacă în unele ţări, antisemitismul nu are nici un temei de susţinere şi legitimare, fiind deci fatalmente depreciat, în alte ţări va deveni un curent determinat şi intreţinut de imprejurări sociale specifice. Intr'adevăr, sunt State care prin numărul mic al Evreilor ce locuesc în interiorul graniţelor lor, prin pregătirea economică şi culturală temeinică a locuitorilor autohtoni, prin tradiţia unei civilizaţii înaintate, sunt în afara razei de inrăurire efectivă a evreismului organizat.

In alte părţi situaţia e cu totul schimbată. Evreii sunt massaţi în grupări compacte, acaparează viaţa economică şi ţine să domine şi pe cea politică, prezintă o manifestă superioritate faţă de autohtonii înapoiaţi sau nepregătiţi şi în plus au în spate imensele rezerve ale unei strânse solidarităţi naţionale şi profesionale. In aceste condiţii ţările cu această situaţie, sunt realmente subt dominaţia efectivă a Evreilor, care dictează şi diriguesc întreaga viaţă socială; autonomia şi indepedenţa lor politică, e deci pur fictivă, nominală.

Deosebirea de situaţie apare, credem, izbitoare. Ea va impune şi atitudini opuse locuitorilor respectivi. Dacă pentru unii antisemitismul e o manifestare xenofobă, retrogradă sau fără altă explicaţie decât arbitrarul colectiv, pentru alţii acest fenomen social apare ca o reacţie de apărare, determinată de un pericol iminent şi direct.

Mai mult. Dacă problema n'ar depăşi cadrul naţionalităţilor şi prin năzuinţa pansemitică de expansiune şi dominaţie a Evreilor, n'ar angaja întreaga umanitate, am putea vedea cum acelaş ins, ar milita fervent sau ar combate categoric antisemitismul, după cum s'ar afla în ţări în care există o serioasă problemă evreiască, cum e cazul României, sau în ţări în care pericolul evreesc e inexistent, cazul Norvegiei.

In acest fapt, va trebui să găsim explicarea neînţelegerei repetate, pe care oamenii politici apuseni, au opus-o, în întreaga jumătate ultimă a secolului trecut, rezistenţelor noastre de a acorda drepturi Evreilor. Ne cunoscând decât situaţia Evreilor din apus, extindeau principiile călăuzitoare ale vieţei sociale de acolo şi în ţara noastră, pierzând din vedere eventualitatea, că în România ar exista alte condiţii sociale, care ar reclama altă comportare şi alte soluţii. Şi tot acest fapt ne va explica eficacitatea numeroaselor campanii de presă, pe care Evreii le-au susţinut împotriva poporului nostru precum şi înrăurirea ce au avut-o aceste campanii în streinătate. Exceptând interesele materiale angajate, care constrângeau pe oamenii politici şi bancherii streini să facă cauză comună cu publiciştii evrei, în această deosebire dintre stările de fapt din România şi Occident va trebui să căutăm explicarea ralierii intelectualilor, la punctul de vedere evreesc. Căci în Germania şi Franţa, problema evreiască nu se impune atenţiei publice. Antisemitismul în aceste ţări e pur doctrinal, bazat în genere pe conceptul de rassă şi imbinat cu anumite directive politice, e militat de grupări răsleţe, fără răsunet în marile masse. Intr'adevăr coeficientul evreilor este

[1]) Fragment din lucrarea noastră, „Antisemitismul“.

redus în aceste părţi: de un aspect statistic şi demografic al problemei nu poate fi deci vorba. Situaţiile lor sociale complicate, nu stânjinesc, din această pricină, libera expansiune şi afirmare a economiei naţionale; şi apoi situaţia lor se explică prin aptitudinile şi surplusul de muncă ce-l depun Evreii.

Respectând munca şi valorile, Apuseanul va avea în stimă pe evreu. Nevăzând în Evrei, o primejduire reală pentru ţara sa şi judecând lucrurile după analogii superficiale apuseanul va concide că problema evreiască în alte ţări, nu e de cât rezultatul unei concurenţe dezastruoase, pe care o exercită Evreii împotriva unei lenevii tradiţionale şi a unei încapacităţi de muncă a autohtonilor. Reacţiile şi manifestările antisemite apar deci ca un corolar necesar, al spiritului de intoleranţă şi de răzvrătire nepuntincioasă, împotriva unei superiorităţi recunoscute. Neputând răspunde Evreilor cu propriile lor arme, adică prin muncă şi abilitate, locuitorii ţărilor înapoiate, caută să riposteze prin atacuri piezişe şi lăturalnice, prin pogromuri sau legi restrictive. Prin urmare, coincidenţa dintre analfabetismul şi lipsa de cultură a ţărilor unde se desfăşurau mişcări antisemite, a făcut ca acest fenomen social, să fie identificat cu o deslănţuire fără frău a instinctelor de distrugere şi devastare.

In cazul când manifestările antievreeşti, aveau loc în ţări civilizate, ele apăreau ca simptomele unei mentalităţi plate şi reacţionare, care avea la bază aceiaş lipsă de orizont intelectual şi elevaţie sufletească.

Deprecierea antisemitismului şi categorisirea acestuia în cadrele reacţionarismului, a găsit propagatori neobosiţi în socialişti. Trecând peste faptul că promotorii acestei doctrine au fost Evrei, că o mare parte dintre conducătorii mişcărei socialiste aparţin aceleiaş naţionalităţi, antisemitismul se mai opunea socialismului, prin caracterul său, de derivativ al ideologiei naţionaliste. Şi cum la început, conducătorii socialişti negau legitimitatea naţiunei, nerecunoscând-o oficial, decât în preajma războiului mondial, se înţelege uşor antagonismul celor două formule. Antisemitismul părea deci incompatibil cu spiritul larg şi tolerant militat de socialism. Formulând principii abstracte derivate din metoda hegeliană, degajând din realităţi sociale limitate (ţările industriale din Apus) elementele alcătuitoare ale ideologiei sale liberale şi revoluţionare, socialismul nu putea prinde în sfera analizelor, stările şi nevoile altor ţinuturi. Trebue să recunoaştem, că pentru realitatea din ţările occidentale, punctul de vedere opus antisemitismului poate fi întru câtva legitim; dar importat la noi în ţară, acest punct de vedere, apărea deplasat şi neconform faptelor. Ei bine, acest lucru n'a fost înţeles de „socialiştii" români (există şi asemenea categorie). N'a fost înţeles pentru că spiritul imitativ şi snob, care a făcut să transplanteze în ţara noastră curente sociale eşite din alte stări de lucruri şi nevoi şi în violenta contradicţie cu structură economică-socială a României, această mentalitate fără discernământ critic a importat şi părerile socialiştilor români relative la antisemitism.

Plebei prin structură sufletească, orbiţi de strălucirea unor principii, le-au adoptat *tale quale* fără să le cerceteze valabilitatea reală; incapabili de cercetări personale, nu au putut raporta vagul unei ideologii la realitatea în miilocul căreia trăiau; lipsiţi de suflete şi nuanţe, crezând fanatic şi absolut refractari aprecierii relativiste a lucrurilor, cât şi prelucrărei lor prin efort personal, îndrumărilor adaptate, automatizaţi în deprinderi prin snobism şi spirit imitativ, au stabilit ritos şi emfatic, că antisemitismul e o ruşine a secolului, ce nu ritmează cu noile idei.

Şi această credinţă a prins, facilitată fiind de nepregătirea sufletească a „opiniei" noastre „publice". Din fericirire nu acesta era spiritul care domnea în rândurile conducătorilor noştri. Guvernele româneşti, dintre 1866—1916, *fără deosebire de culoare politică*, au fost de acord în a menţine politica antisemită oficială, de stat, ceia ce a permis desfăşurarea nestingherită a vieţei noastre naţionale.

Socotim că am reuşit să scoatem în evidenţă faptul că denigrarea şi deprecierea antisemitismului, era săvârşită fie de oamenii care nu cunoşteau starea de lucruri dela noi, fie de acei ideologi care certaţi cu realitatea materială dinaintea nasului şi îmbibaţi de spiritul de sistem, imitau pe primii, pentru a se convinge pe ei şi a convinge şi pe alţii că sunt în pas cu vremea. Oamenii noştri politici, profund cunoscători ai tuturor feţelor problemei au avut altă atitudine. Şi în aceiaş situaţie, se află şi streinii care ne-au vizitat ţara şi analizând faptele, nu au pregetat să denunţe Europei, nedreptatea ce i se făcea micului stat danubian, prin nesocotirea drepturilor sale de apărare. In această categorie citâm pe Desjardins şi pe Dr. Iulius Platter şi Marie Mischler care au cercetat stările de lucruri din Bucovina.

Din consideraţiile noastre reese că numai necunoaşterea modului cum se punea problema la noi, numai o ignorare a esenţei intime a judaismului, a istoriei evreeşti, a acţiunii evreilor în viaţa economică, a antisemitismului, considerat ştiinţific ca fenomen sociologic, explică cum plângerile şi acuzările false sau exagerate ale Evreilor, au avut un răsunet atât de puternic în Occident. Solidar organizaţi, prin mijlocirea presei pe care o deţineau şi oamenilor politici infeudaţi lor, au reuşit să exploateze conştient, o confuzie pe care noi românii nu am avut decât în mică măsură, destoinicia de a o spulbera. Printre aceste străduinţi, de o justă restabilire a faptelor, avem astfel putinţa să citâm memoriul lui Mihail Cogălniceanu şi volumele lui Radu Rosseti şi Lahovary, pentru a nu menţiona decât pe cele mai importante; dar această activitate răsleaţă de iniţiativă particulară, nu a putut anihila campania susţinută şi metodică, perseverentă şi de mari proporţii, pe care au'intrepins-o evreii împotriva ţării noastre.

Reclamând zgomotos respectarea principiilor umanitare, evreii au copleşit glasurile noastre slabe care reclamau, în numele aceloraşi principii generoase, libertatea de acţiune în propria-ne ţară, pentru a scoate populaţia românească, de subt flagelul spolierei evreeşti.

Pentru a preciza lucrurile, vom rezuma: în această dispută Evreii şi filosemiţii nu au înaintat decât consideraţii generale şi vagi, locuri comune luate din frazeologia umanitară şi revoluţionară; la acestea s'a răspuns de către patrioţii români antisemiţi, printr'o circumstanţiere amănunţită a lucrurilor, prin preci-

După cum VULPEA, este cel mai iscusit, şiret animal, decât toate fiarăle de pe pământ; tot astfel sunt JIDANII, cel mai şiret şi periculos popor — din toată omenirea.

Colonel N. MIHĂESCU, — Oradea

BCU Cluj / Central University Library Cluj

zări de fapte, prin adoptarea principiilor la realitatea faptică, constatată şi analizată şi apoi exprimată prin cifre şi date oficiale.

Pe acest drum va trebui să mergem şi noi. Când vom fi reuşit să dovedim concludent şi definitiv, primejdia ce o constitue Evreii pentru ţara noastră, atunci „opinia publică“ orientată şi edificată, va scăpa de subt înrâurirea prejudecăţilor răspândite de Evrei şi vom putea întreprinde pe temelii puternice, un curent social antisemit de mare amploare, bazat pe convingeri nezdruncinabile şi nu pe ambiţii sterile şi neputincioase.

Dar aceasta repede — cât mai e vreme.

Ion Biberi.

Asalt asupra Ardealului.

Dela o bună vreme încoace, zi cu zi gazetele de precupeţirea sentimentelor opiniei publice româneşti, ziarele care se strigă la Bucureşti pe Calea Victoriei, pe Bulevarde, în tramvaiu, în restaurante, pretutindeni, — urmărindu-te ca pe un vinovat, — scriu cu litere mari şi groase asupra totfelul de fraude, delapidări, înşelăciuni, escrocherii, furturi etc. etc. punând în aceeaş vreme în gura ţigănuşilor, care le vând, reţeta de gheşeft rentabil, prin provocare de curiositate. Cititorul credul le ia de bune pe toate, naivul le crede, cel lesne influenţabil le colportează, mediocrul le comentează, obiectivul dă din cap disgustându-se, cinstitul este îndemnat la necinste, uşuratecul încurajat la desfrău şi cum cei chemaţi a arăta „purul adevăr“ în cauză, prin birourile de presă oficiale, — despre a căror organizare, conducere şi funcţionare vom vorbi cu altă ocaziune, — tac, România, sărmana Românie, este arătată cu degetul ca o vlăsie de tâlhărit, iar funcţionarul român ca un hoţ din fire, ca un escroc prin naştere şi ce e mai curios corpul funcţionăresc administrativ tace şi el şi înghite insultele negustorilor de tipar din strada Sărindar, iar publicul românesc plăteşte bine cu banii săi munca lor de subminarea Statului român, deghizată sub absurdul pretext că fac leale servicii neamului nostru descriind viţiul de lăcomie de bani, de uşuratec al unui sau altui nenorocit, în slujba Statului, la a cărui demoralizare lucrează în deplină libertate.

Nimic mai departe de noi ca intenţiunea de a pleda pentru aceşti nenorociţi ce îşi primesc pedeapsa mai de vreme sau mai târziu, dat fiind, că orice lucru, care nu se bazează pe reală soliditate se răsbună dela sine. Cum însă această chestiune are o altă explicaţie, — şi nu tocmai onorabilă pentru gazetele în soldă internaţională, — e nevoie să o privim mai deaproape să examinăm caracterul, să urmărim scopul şi să vedem ţinta adevărată.

In vreme ce fabricanţii de ştiri de senzaţii, negustorii de şantaj de curiozităţi scriu pe coloane întregi cu litere de o schioapă asupra infracţiunei unui nenorocit de slujbaş român, uitând, — mai exact făcându-se că uită, — că astăzi nu există stat în care să nu fie la ordinea zilei infracţiuni administrative, toate puse la cale de către jidani, cârmuitorii tuturor greutăţilor sociale şi crizelor economice în care se sbat toate Statele europene, cu scopul ca prin totfelul de infracţiuni desfrâul şi destrăbălarea, introduse şi alimentate de ei, crescrând mereu, formarea marelui imperiu judaic să se înfăptuiască c'un ceas mai de vreme, — nu scriu nimic asupra zilnicelor falimente frauduloase jidăneşti, cu scopul de a compromite şi apoi de a subjuga comerţul şi industria românilor; asupra incendierei intreprinderilor jidăneşti de către cel dintâi strecurat clandestin la noi, apoi devenit peste noapte creştin român, cu scopul ca luând despăgubiri mari dela băncile româneşti de asigurare să le ruineze cu încetul, în vreme ce onorabilul incendiar jidan a avut toată amabilitatea a lăsa pradă flăcărilor câteva lăzi goale şi tejgheaua şi rafturile schimbate, şi totodată bine îngazate pentru ca să ardă şi casa românului; asupra sistemului de îmbogăţirea jidanilor prin toate manoperele de contrabandă de vamă, prin falşificarea facturilor originale chiar la izvor, prin contravenţie de fisc şi de impozit, asupra metodei de a conrupe femeile române şi pe cele creştine prin totfelul de iscodiri de modă, asupra tacticei de a ajunge pe pomană stăpâni asupra imobilelor şi averilor românilor, asupra mijloacelor de aţâţarea pasiunilor şi patimilor etc. etc.

Iată o comparaţie privită de aproape şi foarte puţin onorabilă pentru poporul din Egipet, tocmai pentrucă e „ales“.

Să trecem la examinarea caracterului.

Incontestabil, că în oricare administraţie realităţile sociale sunt totdeauna aşa după cum sunt oamenii care le conduc. Puţine sunt caracterele, — indiferent de rasă şi origină, — care să nu se atingă de milion, dacă îl văd jucând pe masă. Şi cum jidanii sunt autorii de a ataca, ademeni şi conrupe voinţele creştinilor prin bani sclipitori, cei slabi cad repede şi lesne în cursa întinsă, iar gazetele lor încep a ţipa, derutând astfel spiritele şi atenţiunile asupra muncii lor destructive, asupra intenţiunilor de sclavisare prin planurile mânuitorilor finanţei internaţionale şi asupra scopului şi ţintei finale.

Numai astfel se explică caracterul pe care îl dau chestiunei, zi cu zi pe coloane întregi cu litere grase, condottierii internaţionali, traficanţii de spirite agitate între cetăţenii ţării, în plină libertate, ba de multe ori încurajaţi de către oameni cu pretenţiuni de cârmuitori de Stat, în România, de a insulta şi calomnia cum îi taie capul, tot ce e românesc. Căci în care ţară din lume se insultă şi se calomniază ca la noi în România, prin gazete scrise de foşti vânzători de şirete de ghete, de foşti agenţi comerciali de piaţă, de foşti lemnari etc., azi îmbrăcaţi în lac şi frac, cu monoclu la ochiu şi cu obrăznicia pe buze, de a da îndrumări şi lecţiuni profesorilor universitari, doctorilor, ziariştilor de talent, scriitorilor de seamă, avocaţilor cu renume şi tuturor care descoperindu-i îi desfid în vreme ce bietul slujbaş de Stat umblă cu hainele de mai multeori întoarse.

In faţa acestor fapte apare tot mai evidentă concluzia, că alarma şi sgomotul pe care ni-l ofer spre cumpărare cu grabă importatorii şi exportatorii scrisului de răsvrătirea moravurilor, urmăresc intensificarea de cormercializare a ordinei, liniştei şi înţelegerei în provinciile readuse la sânul ţării-mame şi mai ales în Ardeal, unde spiritele sunt mai dârje, mai oţelite în lupte naţionale-sociale, deodată cu tovarăşii lor dela Budapesta, cu scopul ca prin şovinismul orb al magnaţilor maghiari, prin înmulţirea şi ascuţirea iredentismului jidano-maghiar, cârmuitorii finanţei internaţionale să-şi poată mări terenul de exploatare, de subjugare şi de sclavizare, pe contul Românilor creduli şi naivi, pentru ca apoi astfel să se apropie mai repede şi mai sigur de ţinta finală: „Realizarea ma-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

relui imperiu judaic prin toate mijloacele şi pe toate căile".

Inscenatorii acestui joc, cu concursul pe care au să-l mai plătească odată cu sânge cei din Budapesta, uită însă că în vinele ardelenilor curge sânge de Dac încăpăţinat, în sufletul femeilor române arde focul simţirei de incomparabilă iubire de ţară şi de care nimeni nu scapă atingându-se de el, în inima cuvântătorilor de mâine străjueşte conştiinţa de luptă de moarte pentru oricât de mică palmă de pământ şi în inima copiilor înfloreşte dorul de eliberarea tuturor românilor din Ungaria şi de aiurea. *Pretutindeni în Ardeal, asupra cărui a dat asalt finanţa internaţională, prin glasul somnoros al magnaţilor din Budapesta, codrii, văile şi munţii spun răspicat că precum Dacii şi femeile dace au dat, mai bine, foc cetăţei Sarmiseghetuza, decât să cadă în mâinile Romanilor, tot astfel azi, mai bine să se aleagă praf şi pulbere de tot Ardealul, decât să sufere din nou cârmuirea jidano-maghiară.*

Luaţi seamă domnilor „Şampioni internaţionali" din strada Sărindar şi tovarăşi dela Budapesta, că *Ardealul înseamnă moarte sigură pentru oricine se va atinge de El, şi că ardelenii cunosc bine toate manevrele oculte jidăneşti, azi puse la bătaie prin Rothermere şi prin tigrul dela Budapesta Apponyi şi alţi oameni de calapodul lor.*

Dr. Romulus Damian.

Resemnare şi abdicare.

Cetind articolul, semnat de cunoscutul scriitor Cezar Petrescu din ziarul „Cuvântul" cu data de 1 Sept. 1927, întitulat „OAMENI UITAŢI DE DUMNEZEU ŞI DE GUVERNE" o adâncă melancolie, o nespusă milă şi resemnare se răspândeşte în suflete. Talentatul prozator a isbutit să infiltreze aceste sentimente pentru că în timpul când a scris a fost uşoara lor pradă. Efectul estetic l'a produs pentru o clipă. Dar conştiinţa românească cu adâncuri nebănuite, s'a desmetecit din mireasma adormitoare a literaturii; şi fiecare din cititorii seduşi pentru un moment, s'a întrebat: acesta este rolul scriitorului de baştină în faţa pieirii populaţiei de baştină? Să zică AMIN cu resemnare? presărând pe mormântul gata să se deschidă floricelele unui stil impecabil? Oare nu are datoria, din fie-care cuvânt să facă o săgeată, care să meargă drept în conştiinţa guvernanţilor, chemându-i la simţul datoriei? Aceasta aşteptăm noi, cei de la „Infrăţirea Românească", de la Dl Cezar Petrescu, care nu are nici curajul să scrie cuvântul JIDAN.

CORESPONDENŢĂ DIN ROMA

Un Jidan represintă interesele comerciale şi cele de propagandă românească Domnul Eugen Porn.

Pentru Dl Ministru de externe şi toate ziarele cu sentiment românesc.

„Lupul schimbă părul, dar năravul ba".

Sunt caracteristice cazurile de încreştinare ale jidanilor şi sunt ştiute scopurile ce urmăresc fiii „poporului ales" prin căsătoriile făcute cu creştine. [1]) — Unul dintre acei ce a urmat preceptul talmudic este şi dl Eugen Porn. A devenit „creştin", dar n'a pierdut în viaţă nici o ocazie de a se închina „viţelului de aur".

Are o biografie foarte interesantă, lipsită de activitate şi muncă nobilă pentru neamul pe spatele căruia a dus o viaţă parazitară, caracteristică fiilor perciunaţi ai lui Izrael. — Dl E. Porn a schimbat părul, sau mai bine zis şi-a tăiat perciunii, ca apoi căsătorindu-se cu o creştină să poată opera aşa cum îi dictează „Protocoalele talmudice".

La începutul carierei sale era un jidănaş umil, gata la orice act gentil faţă de cei mai mari, ca apoi să evolueze spre Olimpul visat de marii Rabini ai naţiei jidoveşti.

Prin perseveranţă diabolică specifică rasei lui a ajuns acolo unde doria. — De prezent e profesor la Acad. com. din Bucureşti, Ataşat Comercial pe lângă Legaţia română din Roma, Şeful propagandei naţionale din Italia, Şeful presei pe lângă Legaţia din Roma, Delegatul României în Institutul Internaţional de Agricultură. — Sunt tot atâtea funcţiuni cari aduc frumoasa sumă de 20.000 Lire italiene lunar, ceiace ar fi *aproape 200.000 Lei* — pe lună!

Dl Porn e chemat să confirme maxima românească, că „totul prin politică".

Dar uitasem, dl Porn este şi reprezentantul firmei jidoveşti „Fraţii Porn" din Bucureşti. Se vede că Domnul Ministru de externe, n'are cunoştinţă de un astfel de specimen hidos al Diplomaţiei Române. — Ştim cu toţii ce insemnează să fii Ataşat comercial în Italia, dar nu-şi poate imagina nimeni ce inseamnă să fii reprezentant al unei casse de afaceri în calitate de Ataşat Com. la Roma!

Dl Porn e profesor la Academia comercială din Bucureşti, iar catedra lui e substituită de o persoană, care e şi funcţionar la „Firma Fraţii Porn". Jidanul se învârte, din profesor secundar, ajunge profesor de limba şi corespodenţa italiană la Academie, fără să fi publicat măcar o carte în specialitatea aceasta. — Pe ce bază a ajuns profesor la Academie? — Merite naţionale n'are, pentrucă pe timpul ocupaţiei germane era la Bucureşti....

Linguşirea, slugărnicia murdarului caracter jidovesc, i-a deschis porţile „Raiului pământesc", ş'acum se crede unul dintre cei mai „iluştri pseudo-diplomaţi" din câţi avem....

Se poate ca în doi trei ani de zile, să fie cineva în stare să asigure şi existenţa strănepoţilor? Mintea sănătoasă spune, că pe cale cinstită nu se poate!

Dl Porn a făcut şi această minune, el din om „modest", sărăcuţ, azi are casă în valoare de milioane la Bucureşti, are automobil propriu de o marcă renumită, [2]) şi are plăcerea de a stropi cu noroi obrajii românaşilor rătăciţi pe străzile Romei eterne....

Dl Porn are un apartament vast dintre cele mai luxoase, la fiecare uşe un uşier, şi o bucătărie cunoscută de mulţi linguşitori, — linguşiţi, mari — şi mici, pe cari Eccellenza Sua E. Porn, îi îmbată cu aroma bucătăriei D-Sale....

Domnul Porn e în stare să comită acte imcompatibile cu demnitatea unui om; el a descălţat pe un D. Ministru la Roma, a deschis uşa cutărui şef de cabinet, poftindu-l cu gentileţă să intre.... Linguşirea şi slugărnicia i'au dăruit două calităţi, de a se teme şi a fi temut. Pe cei mari îi serveşte umil, pe cei mici îi tiranizează prin felul lui de a fi!

Domnul Porn, şef al Propagandei naţionale în Italia, n'a publicat nici un articol, şi nu numai atât, dar n'a desminţit nici ştirile tendenţioase, ce publică „amicii" din Budapesta şi nici nu ia măsuri să fie împiedecate unele spectacole făcute tocmai să compro-

[1]) Vezi broşura „Dreptul Rasei Superioare" de Isak Blümchen, traducere de I. C. Cătuneanu.

[2]) Pe tableta maşinei sunt puse iniţialele „C. D. 608", cu toate că n'ar avea dreptul, ne făcând parte din Corpul diplomatic.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

mită tot ceiace avem mai sfânt.

Când a venit „Cântarea României" în propagandă culturală, pentru a face cunoscută arta românească, n'a făcut nici cel mai mic pas pentru asigurarea reuşitei morale a concertelor. Din cauza Dlui Porn, România n'a avut cinstea să poată cânta la Augusten, Ungurii dacă au oameni cu tragere de inimă, au ajuns să cânte la Augusten, în cel mai înalt templu al culturii muzicale.

„Sua eccellenza" Porn e pasiv şi în ceiace priveşte jicnirea sentimentului naţional. Nu ştie, sau nu vrea să ia măsuri pentru restabilirea demnităţii naţionale ! ? (Uitasem că e jidan...!)

Intr'o zi de primăvară afişe cu litere mari vesteau debutarea unui grup de balerine bucureştene. Curiositatea de a cunoaşte o nouă manifestare românească, m'a dus la „Supercinema", acolo unde câteva săptămâni înainte „Corul Cântarea României" a stors cele mai furtunoase aplauze din partea publicului italian, chiar şi fără ajutorul Dlui E. Porn. După terminarea filmului, apare într'un costum sumar de Eva, grupul de balerine, ca publicul să „admire" respingătoarele lor graţii. Doamne ce-şi insoţeau fetele la spectacolul imoral părăseau sala cu ochii plecaţi.... căte un ecou al cuvintelor nu prea frumoase la adresa culturei române, m'au adus în situaţia de a-mi fi ruşine că sunt român. Revoltarea sufletească m'a îndreptat spre scenă să-mi fac datoria...

Adresându-mă româneşte, mare mi-a fost mirarea, când şeful grupului, un tip cu părul roşcat şi nasul încârligat nu înţelegea graiul nostru ?! Intr'o italiană cu accent turanic îmi spune, că e din Budapesta... Eram în clar şi ştiam care-i scopul ce-l urmăresc, punându-ne în aceea haină morală desgustătoare...

Domnul Şef doarme, mâncă şi incasează sume fabuloase. Pentru ce ? Pentru ca să nu facă nimica şi să aibă pretenţia, că se surmenează...

Dl Porn e om mare, are amici ilustri ...pornografi şi celebri... directori...

Pornopraful *Pitigrilli*, amic al Dlui Porn nu prea lipseşte dela recepţiile copioase ce le oferă. Acest Pitigrilli n'a pierdut nici o ocazie de a face aluzii cu tâlc murdar la adresa noastră. Maiestatea Sa Regina Maria e un personagiu al scriptelor lui sensuale, Principesele noastre pentru el sunt „Auguste găini", iar marele nostru Eminescu e un „saltip" şi Dl Porn în loc să-l ia de guler şi să-i aplice legea celor nepoftiţi... (înţelegeţi ? !), se simte onorat cu prezenţa pornografului Pitigrilli.

Aţi auzit de *Kirschen ?* Este dezertor condamnat în contumacie, e faimosul tip cu afacerea bonurilor de tezaur şi şeful afacerii procurării armelor vechi din Italia.

Intreb pe Dl Porn, ce caută jidanul Kirschen la recepţiile Legaţiei ? Ce caută la Legaţie, acel porc de câine, ce se cheamă Kirschen, acel ce în timpul când bonurile de tezaur erau de actualitate a mobilizat întreaga opinie publică italiană contra noastră, ca el să-şi facă milioane ?! *Porn şi Kirschen închină veseli din păharul plătit de Statul român !*

Sculaţi-Vă cei 800,000 de eroi, Voi cari aţi tras hotarele României-Mari, să mai muriţi odată pentru izgonirea zarafilor din templul pe al cărui altar aţi dat suprema jertfă de sânge.

Sculaţi-Vă pentru un moment, să vedeţi ce bine e de aceia, cărora li s'ar cuveni funia de gât, căci e păcat de gloanţe pentru infamii dezertori şi murdarii trădători... Răspunde Dle Porn ! Până când ai de gând să întinzi jocul satanic ? !

Termină mai repede, pentru că atunci când vom zice : „Până aici !" ţi se vor accentua „şticurile" nervoase şi vor deveni convulsiuni tetanice.

Filaret Ieşanu.

MIŞCAREA COOPERATISTĂ

Ce pot face Românii între ei.

Dela Tribuna acestei reviste de multe ori am îndemnat pe cetitorii noştri să sprijine mişcarea cooperatistă. In articolul de mai jos, scris de dl Ioan Potra, primarul comunei Bologa din judeţul Cluj, se poate dovedi prin fapte cum Românii, dacă sunt bine îndrumaţi şi cinstit conduşi, îşi pot creia isvoare sigure de câştig şi ajung să doboare concurenţa jidovească. Fie-care primar din ţara noastră întregită are datoria de bun Român să urmeze pilda din comuna Bologa, spre a ridica la bună stare pe consăteanul lui ; iar Ministerul Muncii şi al Cooperaţiei are datoria să ajutore asemenea iniţiative româneşti. Din nenorocire autorităţile noastre superioare nu dovedesc cu fapta, că s'au convins de roadele ce pot da cooperativele, căci altfel ar da mai mult sprijin de cât astăzi mişcării cooperatiste.

*

Sub stăpânirea ungurească, comuna Bologa era una dintre cele mai sărace comune din tot judeţul, având hotarul foarte mic şi cu pământ neproductiv.

Puţinul pământ productiv ce era, era al contelui Banffy Gheorghe. Acesta îl arânda la cele trei familii de jidani, ce erau în comună. De asemenea le mai arenda şi cele trei mori de măcinat făină, dimpreună cu două case (cârciume) ce le avea în comuna noastră.

Jidanii la rândul lor, pământul cel mai slab din pământul lui Banffy, îl arendau ţăranilor români, rămânându-le lor pământurile cele bune, morile şi cârciumele. — Pentru pământurile cele slabe, jidanii primeau dela ţăranii români întreaga arendă ce o plăteau ei Contelui. — Afară de aceasta, ţăranii români erau obligaţi ; cari aveau vite de jug să are anumite zile, sau să-le aducă jidanilor un anumit număr de care de lemne, fân etc., în tot anul. Cei cari nu aveau vite de jug, să-le cosească, să-le taie lemne etc., — o adevărată jobăgie.

In toamna anului 1918 într'o seară cu cerul senin, ne-am scăpat de aceste lipitori....... Astăzi sunt împrăştiaţi pe tot globul pământului.

Indrăsneala am plătit-o scump. In ziua de 24 Ianuarie 1919 după ce „Garda Naţională" din loc a apărat comuna timp de două luni, în ziua de mai sus, bandele evreo-maghiare au înfrânt rezistenţa noastră şi au intrat în comună, unde au ucis în modul cel mai barbar şapte locuitori, dintre cari şi pe tatăl scriitorului acestor rânduri. Noroc că am primit ajutor la timp, altcum praf şi cenuşe s'ar fi ales din această comună.

Azi, tot pământul, morile şi casele ce erau ale jidanilor sunt cumpărate şi plătite de ţăranii români din comună, iar pe cea mai frumoasă grădină a-lor din mijlocul comunei, se înalţă falnic, noua biserică românească, care este singură în felul ei pe sate, fiind zidită toată din piatră de granit, care va rămânea aşa naturală, (ne tencuită) iar *pe turnul ei sunt două Svastici zidite tot din granit, ca semn al desrobirii comunei din jugul jidanilor şi pentru*

a aduce aminte urmaşilor, să nu mai permită în această comună să se incuibe puii de năpârci.

In anul 1920, după ce stăpânirea românească s'a aşezat pentru totdeauna pe plaiurile noastre, iar negustorii străini au dispărut dintre noi, după cum am amintit mai sus, în comună se simţea lipsă de comercianţi. Doi invalizi de războiu, cari au deschis două cârciumi neavând capital, nu puteau să aprovizioneze comuna şi cu alte articole, afară de beuturi. Ţăranii se aprovizionau dela distanţe de 150—200 km., fiecare în parte, cu câte 1—2 saci de porumb, aducându-l pe tren şi de multe ori făceau acel drum pe scări sau pe vârful vagoanelor (aşa se călătorea cu trenuri pe acele timpuri), de aceia am înfiinţat o tovărăşie ocazională, compusă din 14 ţărani din comună. Ne având nici un ban, am împrumutat dela Banca „Vlădeasa" din Huedin suma de 120.000 coroane. Cu această sumă am făcut operaţii de cereale ect. timp de trei luni, şi cu toate că am aprovizionat pe sătenii din jur cu 20—30% mai eftin decât pe piaţă, totuşi am încheiat bilanţul cu un *beneficiu net de Lei 50.000.*

La propunerea mea, acel beneficiu nu s'a împărţit, ci l-am format în părţi sociale punând bază unei cooperative. Ca să avem numărul membrilor recerut de statute, noi cei 14 inşi am făcut membri: soţiile, fraţii şi rudele, streini cu greu se puteau recruta, constituind cooperativa în toată regula, inregistrată la Tribunalul Cluj de unde am şi primit certificatul de liberă funcţionare.

Dela 1921 până la 1923 cu această Cooperativă am făcut numai operaţii de aprovizionare, când m'am cugetat că ar fi bine, membrii acestei cooperative nu numai să consume, ci şi să producă ceva.

Cum ocupaţia principală a locuitorilor comunei noastre este cioplitul granitului, lucrând din tată 'n fiu de peste 60—70 ani la Societatea *„Minele de Granit"* din Poeni, *întreprindere pur jidovească,* unde muncitorii români sunt trataţi după învăţăturile talmudului, — am crezut că prin cooperativa noastră s'ar putea valoriza şi munca membrilor ei, de aceia la ordinea zilei, în Adunarea generală a cooperativei ce s'a ţinut la 4 Februarie 1923, între altele a fost şi deschiderea unei Cariere de piatră. — Adunarea, cu unanimitate de voturi, a decis deschiderea carierei.

Din prima zi am plătit cioplitorii (muncitorii) cu 150% mai mult ca societatea jidovească din Poeni. — Adică pentru fasonarea unei bucăţi de piatră cubică pentru pavaj cu dimensiunile 18|18|13 cm., Jidanii plăteau muncitorilor români optzeci de bani, noi am plătit pentru aceeaşi bucată la aceiaşi muncitori români doi lei. — Azi, jidanii pentru o bucată de piatră specificată mai sus, plătesc lucrătorilor români doi lei cinci zeci de bani, iar cooperativa plăteşte muncitorilor români şease lei, pentru aceeaş bucată de piatră. — Afară de acestea, cooperativa mai plăteşte un leu optzeci de bani, la bucată, transportul la căruţe, dela Carieră până în gară, în timp ce Jidanii din Poeni nu plătesc nimic, Cariera lor fiind lângă staţia Cfr. unde au linie de garaj în carieră.

La început jidanii ne luau numai în batjocură, zicând: „Bologanii numai simulează, ca să le urcăm plata, însă noi nu putem, deoarece în România nu trebuiesc străzile pavate, Românilor le place în murdărie şi în noroi ect.".

(Subsemnatul, de fapt înainte de a deschide cariera, am sfătuit pe muncitori să ceară urcarea plăţii şi dacă nu li se va da, să se pună în grevă, ceia ce au şi făcut, însă fără rezultat şi numai după aceea m'am cugetat la deschiderea carierei).

După ce au văzut că lucrăm serios, au început a ne face tot felul de mizerii, noi însă nu ne-am dat îndărăpt nici un pas, ci am început exploatarea. Prima furnitură am făcut-o Primăriei oraşului Cluj, unde ei au protestat cu toţi jidanii cei mai cu trecere din Cluj, însă înzadar.

Văzând jidanii că totul e zadarnic, s'au interesat cine e iniţiatorul acestei opere pe care cunoscându-l, au voit să-l conrupă, oferindu-i sute de mii de lei şi slujbă grasă în intreprinderea lor, numai să se retragă din fruntea mişcării începute. Acesta însă, a ţinut mai mult la fraţii lui săteni, decât la arginţii lui Iuda, refuzându-le oferta.

De când am început noi lucrarea până în acest an, jidanii au stat cu materialele lor nevândute, ofertele lor fiind cu 30—50% mai urcate ca ale noastre, concurându-i la toate licitaţiile publice ale primăriilor oraşelor din Transilvania, Bănat etc. unde ei de atunci n'au valorizat nici o bucată iar noi am furnizat după cum urmează:

1. In anul 1923 la Cluj	200	vagoane în valoare de Lei	1.200.000·—
2. „ „ 1924 „ „	210	„ „ „ „ „	1.400.000.—
3. „ „ 1925 „ Dej Lugoj, Turda, Cluj, Oradea, Gherla şi Arad	262	„ „ „ „ „	2.400.000·—
4. In anul 1926 la Dej, Arad, Cluj, Huedin şi Bucureşti	155	„ „ „ „ „	1.344.000·—
5. In anul 1927 până azi la Cluj şi Bucureşti	101	„ „ „ „ „	1.100.000·—
şi mai avem în depozit	150	„ „ „ „ „	1.500.000·—
Total:	1078	vagoane în valoare de Lei	8.944.000·—

Acest material s'a furnizat aproape în întregime, primăriilor oraşelor de mai sus pentru pavatul străzilor. La toate primăriile am furnizat direct, numai la primăria capitalei nu ne-a reuşit până în prezent să furnizăm direct, ci prin intermediar, — însă sperăm să reuşim a furniza şi aci, direct.

In forma arătată mai sus, cooperativa a putut să valorizeze munca membrilor săi, cari pe lângă că, câştigă mult mai bine ca la societăţile streine, la sfârşitul anului se împărtăşesc şi din beneficiul net în formă de primă de muncă, în proporţie cu câştigul ce-au făcut în decursul anului.

Această Cooperativă dacă ar fi sprijinită de cei în drept, ar putea deveni isvor de câştig, nu numai pentru membrii ei, ci pentru toată regiunea.

Din multele năcazuri ce întâmpinăm, arăt câteva după cum urmează:

1. Capitalul nostru cu toate fondurile abia atinge suma de optsute mii lei. Cum incassarea sumelor pentru piatra furnizată primăriilor, de multeori sufere întârzieri, suntem nevoiţi a ne împrumuta de pe unde putem; de pe la bănci comerciale şi particulari, cari ne socotesc dobânzi foarte mari, dobânzi ce ne înghit o mare parte din câştig, socotindu-ne dobânzi de 28—36% afară de Banca Populară din loc, care ne ia numai 18%, însă aceasta e la început şi nu ne poate împrumuta sume mai mari. In anul 1926 am plătit numai dobânzi în suma de Lei 321.000. (Treisute douăzeci şi una

BCU Cluj Central University Library Cluj

mii lei).

Centrala Cooperativelor de Producție și Consum din București de și Cooperativa noastră este membru cu un capital vărsat de Lei 34.000 și deși am cerut în repețite rânduri, până acum nu am primit, nici un ban ca împrumut. In anul 1926, prin Septemvrie, ne-a fost aprobat un împrumut de un jumătate de milion lei, însă din lipsă de fonduri nu ni s'a putut achita până în prezent.

2. Stânca unde am deschis cariera de piatră este proprietatea fostului Conte ungur, Gheorghe Banffy. Această stâncă în anul 1923 am arendat-o dela sus numitul.

Sub guvernarea trecută liberală, cu ocazia unei vizite făcută de Dnii Subsecretari de Stat Cipăianu și Tătărescu în Munții-Apuseni, m'am prezentat înaintea Domniilor-lor în târgușorul Huedin și am cerut ca stânca de mai sus să se exproprieze. Domnul Cipăianu a și dat ordin în prezența mea, Dlui Inginer silvic V. Ionescu ce era atunci șeful Ocolului silvic în Huedin ca acel teren să-l opinieze pentru noi. Dl Inginer silvic din contră, acel teritor l'a opiniat pentru comuna vecină Morlaca, ca teren de pădure. Comisia I. agrară din Huedin l-a și expropriat pentru Morlaca.

Noi am făcut apel. Comisia a II. județeană, în frunte cu dl judecător Păcuraru, a aflat de bine să nu o dea nici comunei Morlaca, nici Cooperativei, ci: *„Să rămână lui Banffi în a cărui explotare se găsește“*, scutind-o de sub expropriere.

Notez, că Banffy n'a exp'oatat acolo nici-odată, și dacă noi nu începeam explotarea, **nimeni n'ar fi început'o!**

Contra hotărârei Comisiei II. județene am cerut revizuire la Comitetul Agrar din București, care a fost înregistrată la sus numitul comitet, Secția Transilvaniei în ziua de 26 Ianuarie 1925, și de atunci până acum nu știm nimic de soartea ei.

Dacă ni se ia aceea stâncă, se ia pâinea din gură dela peste o sută de familii românești, ce trăesc dela aceasta Cooperativă.

Onoratul guvern, care văd că se ocupă cu ajutorarea Moților din Munții-Apuseni, ne-ar face un mare bine, dacă ar da ordin forurilor competente să cerceteze și doleanțele comunei noastre și să ne facă stăpâni pe aceea stâncă. Nu cerem altceva, decât să avem unde munci și să ne putem valoriza munca brațelor noastre.

3. In anul trecut și în anul acesta, primăriile orașelor din Transilvania și-au sistat aproape toate lucrările. Poate din lipsă de fonduri nu mai cumpără piatră de granit pentru pavaj. Clujul care cumpăra în trecut piatră cubică de milioane de lei, în anul acesta abia a cumpărat astfel de piatră în valoare de 52.000 lei. Singură primăria Capitalei cumpără de prezent piatră mai multă. Am încercat să vindem acolo, ceeace nu ne-a reușit să contractăm direct. Atunci am vândut-o unui negustor care a vândut-o primăriei Capitalei.

Acel negustor din Ianuarie a. c. până în luna Mai a și încărcat și transportat din piatra noastră peste una sută vagoane, plătindu-ní-le cinstit, conform înțelegerii avute.

In luna Mai a. c. i-am vândut alte 160 vagoane piatră cubică pentru care am primit avansuri de peste un jumătate milion lei.

Din această piatră, numai puțină a transportat, restul stă în depozit în valoare de peste un milion lei. Negustorul spune, că din cauză, că primăria Capitalei n'are bani să-i achite, nu poate transporta.

*

— Văzând cum sunt jefuiți țăranii noștri de cămătari și de băncile lor, am înființat în această comună și o *bancă poporală*, care împrumută pe țărani cu 18%, și le plătește la depuneri dobânzi de 15%. Unde nu sunt bănci populare, țăranii sunt jefuiți ca 'n codru. Cunosc cazuri unde un țăran român a plătit unui jidan dobânzi de 240%, și anume:

Creciun Țolaș din comuna Cizer județul Sălaj, (nu departe de Ciucea) terminându-i-se porumbul se duce la jidanul Winz Mór din comună și cumpără un sac de porumb cu prețul de 500 lei. Ne având bani roagă pe jupân să-l aștepte de bani, din 15 Maiu până în 15 August. Jidanul îi zice: „bine, te aștept, însă pentru acel porumb pe lângă prețul de cinci sute lei vei mai plăti una sută de lei pe lună, drept dobândă“. — Așa că țăranul nostru pe trei luni i-a mai plătit după un capital de 500 lei încă trei sute lei.

Cu ajutorul acestor două instituții (Banca și Cooperativa) am început edificarea unei *Case Naționale*, pentru care am și cumpărat un teren în mijlocul comunei cu suma de Lei 5 .000 și pentru care casă am și început cioplirea granitului necesar.

Tot cu ajutorul acestor două instituții am edificat și biserica despre care am scris mai sus și care este terminată partea exterioară.

Pentru a ne putea creia personal de conducere, Cooperativa intreține pe spesele ei, trei băieți la Școli Cooperatiste, doi la București și unul la Lugoj.

Bologa, la 14 Septembrie 1927.

Ioan Potra.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răspunsul Societății Acad. „Petru Maior“.

Ca răspuns la insultele și calomniile continue, la adresa mișcării naționaliste-creștine, — a Dlui Prof. I. C. Cătuneanu și a studențimei, — pe cari un student a încercat să le strecoare în coloanele a toate primitorului ziar liberal din Cluj, primim următoarele spre publicare:

In articolul de „fond“ al ziarului „Națiunea“ din Cluj, cu data de 17 Sept. a. c., obscurul „ziarist“ V. H. încearcă din nou să dea lecții de bună purtare studențimei, de astădată, inspirat din discursul ministrului german Spina.

Până acum, nu i-am dat nici o importanță, fiindcă ne place să *ignorăm nulitățile*, cari au obiceiul să se facă cunoscute prin faptul, că se ocupă — într'un fel sau altul — lumea de ele.

Dar se vede, că sub scutul tăcerei noastre, din timid a devenit curajos, iar din prost sfătuitor, *calomniator nerușinat.*

Numai astfel se explică afirmația *ridicolă*, că Profesorul *I. C. Cătuneanu* s'ar fi folosit de studențime ca de „o turmă imbecilă, pe care o mâi unde vrei“ și că ar fi „zgândărit pornirile vijelioase ale tinerilor grupați în masă“.

Afirmația pe cât e de *mincinoasă*, pe atât de *stupidă*. Fiindcă orice om de bună credință care și-a dat cât de puțin osteneala să cunoască activitatea extra universitară a Profesorului Cătuneanu, *se închină în fața acestui caracter integru*, care luptă de începutul mișcării pentru triumful unei idei cu sacrificii materiale enorme și cu totul desinteresat, având un singur scop: apărarea viitorului acestei țări de robirea jidovească.

In relațiile Dsale cu studențimea clujană, a fost singurul profesor universitar care înțelegând doleanțele ei, s'a coborât dela înălțimea catedrei, pe care o onorează, în mij-

locul nostru, *nu* pentru a se serví de acestă studențime, ci din contră, pentru ca să formeze **caractere,** cari să poată privi cu bărbăție problemele de viață ale neamului românesc, mâine, când vor fi chemați să le rezolve.

Deaceea în toate discursurile rostite în fața studențimei, (amintim pe cel dela 10 Dec. 1926 din sala Prefecturii și pe cel ținut cu ocazia serbării în amintirea stud. Oct. Petrovici), Dl Prof. Cătuneanu a căutat *nu* să „zgândărească pornirile vijelioase ale tinerimei", ci din contră, să accentueze două lucruri și anume:

Studențimea în primul rând este datoare să studieze serios pentru ca prin cultură să fie superioară celor împotriva cărora duce astăzi lupta, iar în al doilea rând, să caute a cunoaște problemele de existență ale neamului în adevărata lor valoare reală, curățindu-le de mistificările francmasonice ale politicianismului venal din România, ca astfel, mâine, devenid conducători să nu comită aceleași greșeli ca cei de azi. Ori, chiar acest fapt îi doare pe cei cari permit să se strecoare asemenea articole înjurioase în coloanele ziarului „Națiunea" și ne putând răsturna sau combate doctrina naționalistă creștină se folosesc de calomnii ordinare pentru inducerea opiniei publice în eroare.

Dăm acest răspuns, în numele celor 4000 studenți Clujeni pentru lămurirea opiniei publice, iar în ce privește calificativul de „turmă imbecilă", dat studențimei, răspundem scurt. E foarte clar că numai un *imbecil* poate spune și mai ales scrie asemenea lucruri despre o organizație, care la rândul ei va ști să ia măsurile cuvenite, împotriva acestui individ.

Președintele Societății:
(ss) Drd. D. Ivan.

Am reprodus acest răspuns, pentru a arăta care este părerea studențimei cu privire la injuriile și calomniile publicate în ziarul liberal, precum și față de autorul acelor calomnii.

Este a 4-a oară de când acest domn care dupăce bătuse pe la porțile ziarului „Patria" fără să-i-se deschidă, găsindu-și acum un umil lor într'un colț al redacției foiței liberale, — se agață de mișcarea naționalistă — creștină, de conducătorii și de luptătorii ei.

Cât timp articolele acestui domn, se remarcau prin stupiditate numai, credeam că suntem dispensați de a-i răspunde, aruncâdu-i un dispreț suveran.

Când însă stupiditatea se împreună cu obrăznicia, dusă la impertinență, ne-am simțit datori cu publicarea răspunsului celei mai vechi societăți studențești.

La răspunsul de mai sus, noi nu mai avem decât următoarele de adăugat, pentru luminarea opiniei publice.

Dl care caută să dea îndrumări studențimei, n'are măcar curajul de a'și întări scrisul prin semnătură.

Acest domn, care e și student, face politică liberală. In schimb cere studenților să se depărteze de conducătorii mișcării naționaliste creștine. Aici stă hipocrizia perfidă împrumutată din presa Sărindarului.

Acest domn de rea credință, ar trebui să știe că partidul liberal a fost acela care s'a folosit de studențime (din fericire, de o foarte mică parte) ca de o massă de manevră, ori de câte ori a avut de acoperit vre-o afacere scandaloasă, sau când a vrut să treacă, pe neobservate, legi prin Parlament.

Sau, protestat-a acest domn atunci când dl Duca a *plătit* peste 20.000 Lei studenților cari s'au dus în propagandă liberală la R. Vâlcea, în trecutele alegeri generale? Protestat-a și când?

Să ni-o spună clar, ca să fim înțeleși. Ii cerem, s'arunce cărțile pe față!

Ion I. Șerbu.

Din străduințele noastre de reorganizare.

O datorie de împlinit.

Reproducem mai jos următoarea circulară a Regionalei Iași către președinții de județe, care circulară putând servi de model tuturor Regionalelor îndeamnă pe fiecare din fruntașii noștri să îndeplinească porunca ceasului de acum.

Dlui Președinte al comitetului județan L. A. N. C.

Marele Consiliu al Ligii Apărării Naționale Creștine, ținut la Focșani în zilele de 3 și 4 Sept a. c. a ales ca președinte al L. A. N. C. pe termen de 3 ani, pe Dl profesor I. C. Cătuneanu dela Cluj, în locul Dlui A. C. Cuza, care este decăzut din această calitate.

Atât în ce privește doctrina cât și'n ce privește statutul, regulamentul și programul — pentru păstrarea cărora noi cu toții am jurat — nu s'a făcut absolut nici o schimbare.

Având în vedere că deacum înainte organul central de publicitate al L. A. N. C. este revista „Infrățirea Românească" care apare la Cluj sub conducerea Dlui președinte I. C. Cătuneanu, și considerând că mișcarea naționalistă și creștină nu poate prospera precum cer interesele superioare ale țării, de cât prin glasul unei prese, ce trebuie să-și aibă asigurată ziua de mâine; deacea Vă rog să binevoiți a pune toată silința ca în județul Dv. să se facă abonamente cât mai numeroase la susnumita revistă, iar suma abonamentelor incasate să o trimeteți fără întârziere la adresa „Infrățirea Românească". Cluj, Strada Bob No. 7.

Abonamentul pe an e 300 Lei.

Cu stimă:
Președintele Regionalei:
Dr. C. Șumuleanu,
Profesor la Universitatea din Iași.

Pentru numărul festiv.

Trimitem pe calea publicității, invitația de mai jos, tuturor acelora, cari binevoiesc de astădată, cum au făcut și în trecut, să îmbogățească conținutul revistei noastre cu prinosul sufletului lor de buni Români, contribuind astfel la promovarea mișcării naționaliste-creștine.

Stimate Domnule,

Cunoscând interesul ce ați purtat revistei noastre **„Infrățirea Românească"**, *prin prețioasa Dv. colaborare, contribuind până acum puternic a-i ridica valoarea și a se răspândi în întreagă țara, Vă rog să binevoiți a ne onora cu un articol pentru numărul din 1 Noemvrie 1927, când sus numita revistă intră în al patrulea an de existență.*

Fiind sigur, că prin colaborarea Dv. la numărul nostru festiv, ajutați la întărirea organizației noastre Vă exprim în numele comitetului de redacție, viile noastre mulțumiri.

Ion I. Șerbu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INFORMAȚIUNI

Aducem pe această cale mulțumiri tuturor acelora, cari cu prilejul schimbării de la conducerea L. A. N. C., au binevoit să-și manifeste încredere în persoana subsemnatului, asigurându-i, că el își va face datoria așa cum îi dictează conștiința și obligațiunile ce decurg din noua situație; dar amintindu-le totdeodată, că succesele ce se așteaptă se pot realiza în măsura în care va avea sprijinul puternic și dezinteresat al aderenților mișcării naționaliste și creștine, care trebue să însuflețească întreaga nație.

I. C. Cătuneanu.

*

Exploatatorii pădurilor românești. La 11 August, a. c. la tribunalul din Cernăuți s'a înregistrat firma „Industria lemnului, Frații Adlersberg", în nemțește: „Holz Industrie Brüder Adlersberg", cu sediul în Cernăuți. Obiectul de exploatare: *Fabricarea de material lemnos și comerțul cu atari mărfuri.*

Inceputul activității: 1 Iulie 1927. Societarii: Dr Marc Aurel Adlersberg, Richard Adlersberg, Dr Zygfryd Adlersberg și Anna Segel.

Aceștia sunt exploatatorii codrilor românești. Adlersberg, Anchauch și Tischler Mor sunt cei trei Jidani cari secătuesc pădurile noastre fără nici o milă. Și nici o măsură nu se ia împotriva acestor bandiți. Nu, pentrucă fiecare societate jidovească exploatatoare își are în consiliul de administrație câți-va politiciani mai de seamă.

Aceasta este explicația exploatării ilegale și fără nici o măsură, a pădurilor țării, precum și a interminabilelor procese dintre aceste societăți și comunele românești jăfuite.

Potopul și dezastrul abătut asupra Basarabiei și Bucovinei, ar trebui să dea de gândit celor cari printr'o politică criminală, tolerează aceste exploatări!

*

Cine provoacă? Reîncep provocările. Reîncepe batjocura întâmplată abia anul trecut la examenul de bacalaureat din Cernăuți. Jidanii cu toate că ar trebui să fi învățat ceva din pățania coreligionarului lor, totuș nu se astâmpără. Un elev jidan iarăș atacă. Atacă pe un profesor român, examinator la corigență.

După provocarea dela *Câmpulung* și dela *R. Vâlcea,* urmează cea dela *Cernăuți.* Jidanii însă, să ia aminte, căci dacă între ei s'a mai găsit un David Falik, care să lovească în profesorii români conștiincioși, se va mai găsi și în rândurile noastre *un al doilea Totu, care prin sânge* să spele rușinea.

Le spunem acestea, cu adâncă îngrijorare și nu facem decât să înregistrăm faptele.

Indrăzneala criminală a Jidanilor crește pe fiecare zi, deaceea să nu ne mirăm de surprizele viitorului din partea noastră ca și din partea lor.

*

Tot la Cernăuți. Am arătat în repețite rânduri, că orașele României au încăput cu totul în mâinile străinilor. Am arătat adesea că populația românească este sistematic alungată din focarele de cultură și viață economică, rămânând numai ca funcționari, în care situație duc o viață din cele mai de plâns. Am arătat de atâtea ori că avocatul, medicul, farmacistul, inginerul, într'un cuvânt toate profesiunile libere sunt în majoritate absolută ocupate de străini.. Astăzi dăm noui dovezi: „Glasul Bucovinei" cu data de 23 Aug. 1927 publică următoarea listă a farmaciilor de noapte din Cernăuți:

24 Aug.: Șternberg Siegfried, str. Regele Ferdinand 35; *Perlstein Caesar,* str. Universității 7 și *Fiebert Nobert,* str. Regina Maria 16.

25 Aug.: Fait Matei, str. Română 23; *Deligdisch Siegfried,* str. Cucinrul Mare 28 și *Sager Siegmund,* Piața Dacia 11.

In acelaș ziar, cu data de 31 Aug. a. c., găsim continuare, astfel:

26 Aug.: Greif Max, str. Regele Ferdinand 18; *Grossmann Leon,* str. Flondor 37; *Pitsch Norbert,* str. Mihai Viteazul 3.

27 Aug. Geller Iosef, str. Bucureștilor 11; *Storfer Samuel,* str. Tirului 4; *Guttmann Avram,* str. Sf. Treimi 37.

28 Aug.: Dombrowscy Franz, Piața Unirii 4; *Kuzmany Alex.*, str. Gării 18; *Heroid Gustav,* str. Ștefan Cel Mare 29.

29 Aug: Arabin Itzig, str. Z. Flondor 23; *Herschmam Heinrich,* str. Humuzachi 3; *Branovitzer Leopold,* Piața Ghica Vodă 2.

Comentariile din partea noastră sunt de prisos, căci oamenii de bună credință văd ceeace vrem noi să arătăm: că în șease zile, din 18 farmacii de serviciu de noapte *nici una* n'a fost românească sau creștină cel puțin! Și atunci, este legitimă întrebarea noastră, că unde ne găsim: în România sau în Palestina? Este legitimă lupta noastră, pentru redobândirea drepturilor furate, sau nu? La acestea să răspundă oamenii cu judecată serioasă și cumpătată. Aprecierile celorlați nu ne interesează, ori cari ar fi ele. Noi suntem hotărâți să ducem lupta înainte și o vom aduce!

*

Aducem pe această cale mulțumirile noastre Dlui Dr. POPESCU din orașul Bârlad pentru faptul, că ne-a trimes 24 abonamente noui, făcute prin străduința D-sale; și amintim cu acest prilej tuturor șefilor de organizații județene precum și tuturor aderenților noștri, că cea dintâi a lor datorie este să sprijine organul central al L. A. N. C. **„Infrățirea Românească"** *de la Cluj str. Bob 7.*

*

Cu prilejul unei comemorări. Implinindu-se 400 de ani dela suirea Voevodului Petru Rareș pe tronul Moldovei, această dată a fost comemorată cu un deosebit fast, cu măreție și adâncă evlavie de către Românii din Cetatea Ciceului, (jud. Someș) peste care viteazul Domnitor își întinsese stăpânirea.

Cu acest prilej, delegatul Soc. studențești „Someșana" dl Ionel A. Mureșanu, doctorand în drept, într'o frumoasă și înflăcărată cuvântare a arătat marile merite ale celui dela a cărui încoronare s'a scurs patru veacuri.

Serbarea a fost dintre cele mai înălțătoare și se cuvine toată lauda acelor, cari s'au îngrijit de aranjarea acestei comemorări, păstrând astfel vie în sufletul poporului, amintirea celor, cari au stăpânit vremelnic acele plaiuri ale județului Someș.

*

Redacția aduce la cunoștința autorilor de poezii, că din principiu nu publică versuri, ori cât talent ar conține; și mulțumește tuturor acelora, cari au trimes poezii spre publicare, ca o atenție și o dovadă de nobleța sentimentelor ce-i însuflețește.

*

Poșta redacției.

Dr. V. Filipciuc. — Sighet. Vă mulțumim și vom ținea cont de dorința Dvoastră.

Maior I. G. — Sibiu. Vă rugăm să bine voiți a ne trimite cele cerute, fiindu-ne absolut necesare.

S. F. — Chișinău. Vom publica în nrul viitor. Așteptăm cele cerute.

R. F. B. — Tg.-Murăș. In numărul viitor se va publica.

Locot. V. G. — Sibiu. Vă rugăm a face tot ce este posibil pentru a ne putea procura cele promise, verbal.